

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ, СКОРОЧЕННЯ, ОДИНИЦІ ВИМІРЮВАНЬ

ENSREG	Європейська Група Регуляторів Ядерної Безпеки
EURDEP	Європейська система обміну радіологічними даними
INES	міжнародна шкала ядерних та радіаційних подій, що сталися на АЕС
JRC EC	Інституті трансуранових елементів Об'єданого науково-дослідного центру Європейської Комісії
NORM	природні радіоактивні речовини Naturally-Occurring Radioactive Materials
«PPRD East»	Програма з попередження, готовності та реагування на катастрофи природного та техногенного характеру для країн Східного партнерства
RODOS	комп'ютерна система підтримки прийняття рішень при радіаційних аваріях
SWIM	середовище загальносистемного управління інформацією
TAIEX	інструмент зовнішньої допомоги, що надається Європейською Комісією для обміну інформацією з метою розбудови інституціональної спроможності, необхідної для адаптації національного законодавства до <i>acquis communautaire</i>
АДВ (AFIS)	аеродромна диспетчерська вишка (польотно-інформаційне обслуговування на аеродромі (<i>aerodrome flight information service</i>))
АДЦПР	авіаційний допоміжний центр пошуку і рятування
AIBC	автоматизована інформаційно-вимірювальна система
АМНУ	академія медичних наук України
АМСЦ	авіаційна метеорологічна станція цивільна
АПР	авіаційний пошук і рятування
АРК	аварійно-рятувальна команда
АР Крим	автономна республіка Крим
АРПР	авіаційні роботи з пошуку і рятування
АРЗ СП	аварійно-рятувальний загін спеціального призначення
АСКРС	автоматизована система контролю радіаційного стану
АСДУ	автоматизована система диспетчерського управління
АСЦО	автоматизована система централізованого оповіщення
АТО	адміністративно-територіальна одиниця
АТО	антитерористична операція
АТС	автоматична телефонна станція (мережа)
АЕС	атомна електростанція
АЧС	африканська чума свиней
Бер	(1 бер=0,01 Зв) позасистемна одиниця ефективної дози опромінення
БЖД	безпека життєдіяльності
Бк (кБк, МБк, ГБк, ТБк, ПБк, ЕБк)	беккерель (Бк·10 ³ , Бк·10 ⁶ , Бк·10 ⁹ , Бк·10 ¹² , Бк·10 ¹⁵ , Бк·10 ¹⁸), одиниця радіоактивності
ВAB	високоактивні радіоактивні відходи
ВАТ	відкрите акціонерне товариство
ВВЕР	водно-водяний енергетичний реактор
ВВО	відомча воєнізована охорона
ВВП	внутрішній валовий продукт
ВВР-М	водно-водяний модернізований реактор басейного типу
ВГА	вірусний гепатит А
ВДІВ	відпрацьовані високоактивні ДІВ

ВЕС	вітрова електрична станція
ВЗП	водозливний пристрій
ВЛІ	внутрішньо лікарняні інфекції
ВМО	Всесвітня метеорологічна організація
ВМС ЗСУ	військово-морські сили Збройних Сил України
ВНДІ ЦЗ	Всеукраїнський науково-дослідний інститут цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру МНС України
ВООЗ	Всесвітня організація охорони здоров'я
ВО «ПХЗ»	Виробниче об'єднання «Придніпровський хімічний завод»
ВП «Запорізька АЕС»	відокремлений підрозділ «Запорізька атомна електростанція»
ВП «РАЕС»	відокремлений підрозділ «Рівненська атомна електростанція»
ВП «ХАЕС»	відокремлений підрозділ «Хмельницька атомна електростанція»
ВП «ЮУАЕС»	відокремлений підрозділ «Южно-Українська атомна електростанція»
ВПНР	вибухопожежонебезпечна речовина
ВПНО	вибухопожежонебезпечний об'єкт
ВРХ	велика рогата худоба
ВТ	вентиляційна труба
ВТВЗ	відпрацьовані тепловиділяючі збірки
ГАЕС	гідроаккумуляюча електростанція
ГАКЦПР	головний авіаційний координаційний центр пошуку і рятування
ГЕС	гідроелектростанція
ГІС	географічна інформаційна система
ГДК	гранично допустима концентрація
ГКЗ	глобальні кліматичні зміни
ГКІ	гострі кишкові інфекції
ГКС	газокомпресорна станція
ГМЗ	гідрометалургійний завод
ГМК	газомоторний компресор
г/п	гідропост
ГПА	газоперекачувальний агрегат
ГРВІ	гострі респіраторно-вірусні інфекції
Грей (Гр, Gr)	грей, одиниця поглиненої дози
ГУ	головні управління
ГУАМ	регіональне об'єднання чотирьох держав: Грузії, України, Азербайджанської Республіки та Республіки Молдова
ГЦН	головний циркуляційний насос
ГЦУС	головний центр управління службою
ДА	Державна авіація
ДВГРС	Державна воєнізована гірничорятувальна служба
ДГХП	Державне гірничо-хімічне підприємство
Держводагентство	Державне агентство водних ресурсів України
Держатомрегулювання	Державна інспекція ядерного регулювання України
Держветфітослужба	Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України
Державна комісія ТЕБ та НС	Державна комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій
Держкомстат	Державний комітет статистики
ДЕС	дизельні електростанції
ДЖН	довгоживучі (довгоіснуючі) радіонукліди
ДЗЗ	дистанційне зондування Землі
ДІВ	джерело іонізуючого випромінювання
ДІАР	Державна інспекція ядерного регулювання

ДК «УкрДО «Радон»	державна корпорація «Українське державне об'єднання «Радон»
ДК 004-2003	Український класифікатор нормативних документів
ДКА	державне космічне агентство
ДКВ	допустима концентрація в повітрі для населення
ДМСК	Державний міжобласний спеціалізований комбінат
ДМРКЦ	Державний морський рятувально-координаційний центр
ДНВП «Геоінформ України»	Державне науково-виробниче підприємство «Державний інформаційний геологічний фонд України»
ДНДІЛДВСЕ	Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи
ДП МРЦ	Державне підприємство «Мобільний рятувальний центр ДСНС України»
ДП «Енергоатом»	НАЕК Державне підприємство Національна атомно-енергетична компанія «Енергоатом»
ДП ОПР «Украерорух»	Державне підприємство обслуговування повітряного руху України
ДП «СхідГЗК»	Державне підприємство «Східний гірничо-збагачувальний комбінат»
ДП «38 ВІТЧ»	навчальний центр з початкової професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців з фізичного захисту, радіаційно-хімічного забезпечення
ДР-2006	допустимі рівні вмісту радіонуклідів ^{137}Cs та ^{90}Sr у продуктах харчування та питній воді, чинні на цей час
ДРВ	діючі рівні втручання
ДРДЛВМ	державна лабораторія ветеринарної медицини державного рівня
ДРЕС	державна районна електростанція
ДПРЧ	державна пожежно-рятувальна частина
ДСЕС	Державна санітарно-епідеміологічна служба України
ДСНС	Державна служба України з надзвичайних ситуацій
ДСМД	Державна служба моніторингу довкілля
ДСМК	Державна служба медицини катастроф
ДСП ЦППРВ	Державне спеціалізоване підприємство «Централізоване підприємство з поводження з радіоактивними відходами»
ДСП «УКБЗВ»	Державне спеціалізоване підприємство «Управління з капітального будівництва у зоні відчуження»
ДСТУ	національний стандарт
ДУ	диспетчерське управління
ЕГП	екзогенний геологічний процес
ЕКГ	енергогенеруюча компанія
ЕПК	енергопостачальна компанія
ЕРОА	ефективна рівноважна об'ємна активність природних радіонуклідів
ЕС	електроенергетична система
Ексхаляція	щільність потоку радону з поверхні
ЄАКЦРК	Євроатлантичний координаційний центр з реагування на катастрофи
ЄДАСКРО	єдина державна автоматизована система контролю радіаційної обстановки
ЄДСНС	Єдина державна система запобігання та реагування на надзвичайні ситуації
ЄДСЦЗ	Єдина державна система цивільного захисту
ЕК	Європейська комісія
ЕС	Європейський Союз
ЄСПАРПР	Єдина система проведення авіаційних робіт пошуку і рятування
ЗАТ	Закрите акціонерне товариство
ЗВ	зона відчуження

Зв (мЗв)	Зіверт (міліЗіверт), одиниця ефективної дози
ЗВіЗБ(О)В	зона відчуження і зона безумовного (обов'язкового) відселення
ЗІЗ	засоби індивідуального захисту
ЗІЗОД	засоби індивідуального захисту органів дихання
ЗМЗХ	зона можливого хімічного забруднення
ЗОШ	загальноосвітня школа
ЗПРРВ	завод з переробки рідких радіоактивних відходів
ЗППБ	звіт з періодичної переоцінки безпеки
ЗР	зона розповсюдження
ЗС	захисні споруди
ЗС АЕС	Зона спостереження АЕС
ЗС України	Збройні сили України
ІАС	інформаційно-аналітична система
ІАСК	інтегрована автоматизована система контролю об'єкта «Укриття»
ІДК	індивідуальний дозиметричний контроль
ІКЦ	Інформаційно-кризовий центр
ІНСАРАГ	міжнародна консультативна з група з питань пошуку та рятування
ІРГ	інертні радіоактивні гази
КАС	Комісія з аналізу стволів
КБЗ	кар'єр бурих залізняків
КВМ	корональний вихід маси
КДОтаМ	комплекс дезактивації обладнання та механізмів
КЕМ	комплекс екологічного моніторингу
КІЗ	кабінет інфекційних захворювань
КЗ	коефіцієнт запасу
КЗОЗ	Комунальний заклад охорони здоров'я
КНД	Організація та здійснення спостережень за забрудненням поверхневих вод КНД 211.1.1.106 – 2003
КПНС	Комітет НАТО з планування на випадок надзвичайних ситуацій цивільного характеру
КзППрБ (КППБ)	Комплексна (зведена) програма з підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій
КУпАП	Кодекс України про адміністративні правопорушення
КЦПР ЗСУ	Координаційний центр пошуку і рятування Збройних Сил України
КЦПР ЦА	Координаційний центр пошуку і рятування Цивільної авіації
ЛА	літальний апарат
ЛВДС	лінійно-виробнича диспетчерська станція
ЛОНІ	лабораторія особливо небезпечних інфекцій
ЛПЗ	лікувально-профілактичні заклади
ЛСО	локальна система оповіщення
МЕМ	магістральні електричні мережі
ММСП	міжнародні медико-санітарні правила
МАГАТЕ	Міжнародне агентство з атомної енергії
МБЛ	мікробіологічна лабораторія
МВС України	Міністерство внутрішніх справ України
МО України	Міністерство оборони України
МОЗ України	Міністерство охорони здоров'я України
МОН України	Міністерство освіти і науки України
мР, (Р)/год	міліРентген (Рентген) за годину, потужність експозиційної дози опромінення
МПа	мегаПаскаль, одиниця вимірювання тиску
МРКПЦ	Морський рятувально-координаційний підцентр

МУЖКГ	Міське управління житлово-комунального господарства
НААНУ	Національна академія аграрних наук України
НАК	Національна акціонерна компанія
НАЕК	Національний атомний енергетичний комплекс
НАМН України	Національна академія медичних наук України
НАНУ	Національна академія наук України
НАТО	Північноатлантичний Альянс
НБК	новий безпечний конфайнмент
НГ України	Національна гвардія України
НГВУ	Нафтогазове виробниче управління
НДПКтаТІМ	Науково-дослідний, проектно-конструкторський та технологічний інститут мікрографії
НЕГП	небезпечний екзогенний геологічний процес
НКРЗУ	Національна комісія з радіаційного захисту населення України
НКТ	насосно-компресорні труби
ННЦ «ХФТІ»	Національний науковий центр «Харківський фізико-технічний інститут»
НП	надзвичайна подія
НПС	навколишнє природне середовище
НРБУ – 97	норми радіаційної безпеки України, затверджені у 1997 році
НС	надзвичайна ситуація
НСА-КІВ	низько- та середньоактивні короткоіснуючі радіоактивні відходи
НСПРМ	Національна система пошуку і рятування на морі
НТД	нормативно-технічний документ
НХР	небезпечна хімічна речовина
НЯ	небезпечні явища
ОБСЕ	Організація з безпеки і співробітництва в Європі
ОДА	обласна державна адміністрація
ОДС	Оперативно-диспетчерська служба
ОДУ	диспетчерське (оперативно-технологічне) управління
ОЕС	Об'єднана енергетична система
ОЗіК	етап остаточного закриття та консервації блоків № 1, 2 та 3 Чорнобильської АЕС
ОЗХЗ	Організація із заборони хімічної зброї
ООН	Організація Об'єднаних Націй
ОПН	об'єкт підвищеної безпеки
ОРЕ	оптовий ринок електричної енергії
ОКЦ	Оперативно-координаційний центр
ОСЕВ	оцінка соціального та економічного впливу
ОСПУ – 2005	Основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України
ОТС	оцінка технічного стану
ОУ ЛМГ	Обласне управління лісового та мисливського господарства
ПА	протиаварійна автоматика
ПАТ	Приватне акціонерне товариство
ПГ	парогенератор
ПЕД	потужність еквівалентної дози
ПЗФ	природно-заповідний фонд
ПЗ	програмне забезпечення
ПК	пусковий комплекс
ПЛАС	План локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій
ПЛЕ	повітряна лінія електропередачі
ПМА	промислово-міська агломерація

ПНО	потенційно-небезпечний об'єкт
ППР	планово-попереджувальний ремонт
ПРПС	пошуково-рятувальні повітряні судна
ПРР	пошуково-рятувальні роботи
ПРСЗ	пошуково-рятувальні сили і засоби
ПРХС	пости радіаційного та хімічного спостереження
ПС	повітряне судно
ПС ЗСУ	повітряні сили Збройних Сил України
ПСЕ	продовження строку експлуатації
ПТГС	природно-техногенна геологічна система
ПТЛРАВ	пункт тимчасової локалізації радіоактивних відходів
ПУАЕС	Південно-Українська АЕС
ПХД	поліхлорований дифеніл
ПХЗ	Придніпровський хімічний завод
РАВ	радіоактивні відходи
РДЦ	Районний диспетчерський центр
РЗП	різкі зміни погоди
РЗТ	радіоактивно забруднені території
РІП	радіоізотопний прилад
РК	радіаційний контроль
РНБОУ	Рада національної безпеки і оборони України
РОДОС	система збору та обробки інформації щодо аварії і вироблення рекомендацій для прийняття рішень
РОП	ризик-орієнтований підхід
РПДГ	<i>Рятувальна парашутно-десантна група</i>
РРВ	рідкі радіоактивні відходи
РРДЛВМ	регіональна державна лабораторія ветеринарної медицини
РФ	Російська Федерація
СА-ДІВ	середньоактивні довгоіснуючі радіоактивні відходи
САТ	спеціальний автотранспорт
СБ	служба безпеки
СБУ	Служба безпеки України
СВ ЗСУ	Сухопутні війська Збройних Сил України
СВП	саморобні вибухові пристрої
СВЯП-1 ЧАЕС	сховище відпрацьованого ядерного палива Чорнобильської АЕС
СГЯ	стихійні гідрометеорологічні явища
СЗЗ	санітарно-захисна зона
СНП-77	санітарно-нормативні правила
СМіПНС	система моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій
СМСЧ	спеціалізована медико-санітарна частина
СМЯ	складне метеорологічне явище
СОК	системи основних кранів
СОПСТРВ	спеціально обладнане приповерхнєве сховище твердих радіоактивних відходів
СОУ	стандарт організації України
СП	Спільне підприємство
СРРВ	сховище рідких радіоактивних відходів
СРВНСО	система раннього виявлення загрози виникнення надзвичайних ситуацій та оповіщення населення
СРТВ	сховище рідких і твердих відходів
ССВЯП	сухе сховище відпрацьованого ядерного палива
ССЛК	система спостереження та лабораторного контролю

Схід ГЗК	Державне підприємство «Східний гірничо-збагачувальний комбінат»
СУЗ	система управління та захисту реактора
СЦВ	стійка циркулярного виклику
ТГС	техногенно-геологічна система
ТЕС	теплова електрична станція
ТЕЦ	теплова електроцентраль
ТК-40	Технічний комітет стандартизації «Страховий фонд документації»
ТК-25	Технічний комітет стандартизації «Пожежна безпека та протипожежна техніка»
ТО	технічний огляд
ТПДПП	техногенно підсилені джерела природного походження
ТРАВ, ТРВ	тверді радіоактивні відходи
ТРВ-1	сховище твердих радіоактивних відходів першого типу
ТРВ-2	сховище твердих радіоактивних відходів другого типу
ТС ВАР і НСА-ДІВ	тимчасове сховище високоактивних відходів і низько- та середньоактивних довго існуючих радіоактивних відходів
ТСТРАВ	тимчасове сховище твердих радіоактивних відходів
УЖКГ	Управління житлово-комунального господарства
Украероцентр	Український центр планування використання повітряного простору України
УкрНДЦЗ	Український науково-дослідний інститут цивільного захисту
УкрНДГМІ	Український науково-дослідний гідрометеорологічний інститут НАНУ
УКБЗВ	Управління капітального будівництва зони відчуження
УкрЦМС	Український центр стандартизації і метрології
УМГ	Управління магістрального газопроводу
УПР	управління повітряним рухом
УРСР	Українська Радянська Соціалістична Республіка
УСБУ	Управління служби безпеки України
УТЦ	учбово-тренувальний центр
УЦКМЗ МОЗ	Український центр з контролю та моніторингу захворювань МОЗ України
ФАП	фельдшерсько-акушерський пункт
ХНО	хімічно небезпечний об'єкт
ЦА	цивільна авіація
ЦГМ	центр з гідрометеорології
ЦДО	цех дезактивації обладнання
ЦДС	центральна диспетчерська служба
ЦЗ	цивільний захист
ЦЗІ	Центр збору інформації
Центр ОрПП	центр організації повітряного руху
ЦІ БПА	центри індикації біологічних патогенних агентів
ЦОВВ	центральні органи виконавчої влади
ЦППРВ	централізоване підприємство з поводження з радіоактивними відходами
ЦСВДІВ	центральне сховище відпрацьованих ДІВ
ЦСЕС	Центральна санітарно-епідеміологічна станція
ЧАЕС	Чорнобильська атомна електростанція
ШБР	Шацький біосферний резерватор
ЮНІСЕФ	Дитячий фонд із захисту прав та інтересів дітей
ЯРБ	Ядерно-радіаційна безпека